

Protokoll 5/2025

fört vid Förskolenämndens sammanträde tisdagen den 22 april 2025 kl. 17:00-17:50, Matsalen, Kaplansbacken 10

Ledamöter

Alexandra Mattsson (V) Ordförande
Åsa Nilsson Söderström (L) Vice ordförande
Ewa Carlsson Hallberg (S)
Elvir Kazinic (S)
Mecide Gulenay (S)
Cecilia Herrström (V)
Sara Grolander (MP)
Sophia Granswed Baat (M)
Amelie Langby (M)
Linnéa Vinge (SD)
Ismail Ali (C)

Ersättare

Mikael Kakeeto (S)
Emma Gustafsson (V)
Ana Rodriguez Garcia (V)
Carin Hellström (MP)
Birgitta Ersson Kjellin (L)

Övriga närvarande

Farah Waly Personalföreträdare
Daniel Fagraeus Borgarrådssekreterare
Gunilla Davidsson Förvaltningchef
Åsa Rönndahl Avdelningschef
Åsa Strand Avdelningschef
Anna Moore Avdelningschef
Josephine Lindström Nämndsekreterare
Henrik Rydell Personalföreträdare
Jenny Åslund Nämndsekreterare
Eija Pohjanen Tjänsteman

Justerare

Alexandra Mattsson (V), Åsa Nilsson Söderström (L)

Datum för justering

2025-04-22

Paragraf

§6, §9, §11, §13

Sekreterare

Jenny Åslund

§ 6**Stockholms stads program för barns rätt till kultur****Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2024/1378**

FÖF 2025/24

Beslut

1. Förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Förskolenämnden har ombetts att yttra sig över remiss om *Stockholms stads program för barns rätt till kultur* senast den 29 april 2025. Programmet ersätter tidigare program *Kultur i ögonhöjd*. Programmet har tre perspektiv som konkretiserar stadens ambition för barns rätt till kultur; *för, med och av barn*. I programmet lyfts särskilt viktiga och identifierade framgångsfaktorer fram; *samverkan, delaktighet och inflytande och tillgängliggörande*.

Förskoleförvaltningen ställer sig positiva till programmet som helhet och instämmer om vikten av barns rätt till kultur i olika former.

Förskoleförvaltningen vill lyfta fram vikten av att öppna fritidsverksamheter kan nyttja det kulturutbud som Kulan erbjuder och därmed tillgängliggöra kultur för fler barn och ungdomar. I programmet framgår att ansvaret för genomförande av programmets mål och åtaganden involverar flera nämnder och bolag. Förvaltningen menar att stadsdelsnämnderna är huvudansvariga nämnder tillsammans med utbildningsnämnden för mål 1 med tillhörande åtaganden.

Förslag till beslut

Ordföranden Alexandra Mattsson (V) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Linnéa Vinge (SD) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut: förvaltningens förslag och ett förslag från Linnéa Vinge (SD).

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Linnéa Vinge (SD) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag enligt följande:

Förslag till beslut

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver anföra följande:

Det är glädjande att det tas fram ett program för barn och ungas rätt till kultur och att det uppmärksammas att staden behöver inkludera underrepresenterade grupper så som pojkar samt barn och unga med funktionsnedsättning.

För att nå ut till barn och unga med funktionsnedsättning samt deras vårdnadshavare kan staden med fördel samarbeta med funktionsrättsrörelsen samt stadens habiliteringscenter.

Vi vill även lyfta vikten av att alla barn nås av Kulanpremien, för att uppnå detta behöver riktade insatser göras för att nå barn och unga som går i fristående förskolor och skolor.

Det är även av stor vikt att staden kommer till bukt med bristerna kring barn och ungas systematiska och formaliserade inflytande för att säkerställa att barnkonventionen tillämpas till fullo.

Kulturskolan har ett rikt utbud och möjlighet att nå många barn och unga. För att ytterligare tillgängliggöra utbudet föreslår vi att Kulturskolan i högre grad förlägger sin verksamhet i direkt anslutning till skoldagen. På så sätt minskar ojämlikheten i barns olika hemförutsättningar och fler barn och unga ges möjlighet att delta i kulturaktiviteter oavsett om deras vårdnadshavare har tid och möjlighet att vara delaktiga eller inte.

Genom att reformera stadens fritidsgårdar, rikta dem till högstadieungdomar samt införa fritidsgårdskort tror vi att staden kan nå fler flickor. Rågsveds fritidsgård är ett bra exempel där antalet flickor ökade dramatiskt när åldersgränsen sänktes till att enbart omfatta högstadiet.

För att göra stadens parklekar mer inkluderande även för barn med funktionsnedsättning vill vi att den fysiska tillgängligheten ses över samt att samtlig personal utbildas inom NPF.

Särskilda uttalanden

Åsa Nilsson Söderström (L) anmäler ett särskilt uttalande, som Sophia Granswed Baat m.fl. (M) ansluter sig till, enligt följande:

Alla barn och unga ska ha möjligheter att skapa och tillgång till kulturupplevelser.

Stockholms stads program för barns rätt till kultur ska ge alla barn och ungdomar goda möjligheter att upptäcka, uppleva och skapa många olika sorters kulturuttryck. Det är bra att det föreslagna programmet uppmärksammar vikten av att Stockholms stad blir bättre på att inkludera underrepresenterade grupper: Pojkar i alla åldrar, äldre barn och ungdomar, barn och ungdomar med funktionsnedsättning samt barn och ungdomar som växer upp i hushåll med låga inkomster. Vi vill poängtera vikten av resurssättning för att staden verkligen ska nå alla barn i olika skolklasser att varje skolår kunna genomföra kulturaktiviteter. Detta är essentiellt så att programmet blir verklighet och inte en papperstiger.

En annan aspekt vi vill lyfta handlar om det förslag som Liberalerna lade beträffande målgruppen LSS och rätten till kultur. Här avslog majoriteten vårt förslag om att utvidga Kulansamarbetet till att omfatta också LSS. Här finns idag ett begränsat utbud av aktiviteter som idrottsförvaltningen tillhandahåller, men där inte alla tre personkretsar inom LSS har tillgång till aktiviteterna. För oss är det självklart att personer som omfattas av lagen om särskilt stöd ska ha tillgång till kultur och att det bästa sättet att tillgodogöra detta är inom ramen för kulan, så att exempelvis kulturarbetare kan dyka upp på boenden och dagliga verksamheter, samt att LSS-målgruppen får tillgång till subventionerade kulturupplevelser på kulturarenor.

Handlingar i ärendet

- FÖF 2025/24-2 Tjänsteutlåtande daterat 2025-04-07
Stockholms stads program för barns rätt till kultur
- FÖF 2025/24-1.1 Bilaga - Stockholms stads program för barns rätt till kultur
- FÖF 2025/24-1.2 Bilaga - Barnkonsekvensanalys i arbetet med Stockholms stads program för barns rätt till kultur
- FÖF 2025/24-1.3 Tjänsteutlåtande - Stockholms stads program för barns rätt till kultur

§ 9**Betänkandet Tid för undervisningsuppdraget – åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet****Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/390**

FÖF 2025/116

Beslut

1. Förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat betänkandet *Tid för undervisningsuppdraget – åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet* till förskolenämnden för yttrande.

Utredningen om minskad administration och om reglering av förskollärares och lärares tid (U 2023:01) har haft i uppdrag att lämna förslag som kan minska förskollärare och lärares administrativa uppgifter och andra uppgifter, i syfte att frigöra tid för undervisningsuppdraget. Utredningen lämnar förslag och gör bedömningar om minskade krav på den undervisningsnära dokumentationen, om lättnader i regelverket som styr arbetet mot kränkande behandling samt om ramar för förskollärares och lärares tid för undervisningsuppdraget. Utredningen föreslår 1 juli 2027 för ikraftträdande av förändringar i diskrimineringslag, skollag och läroplan.

Förskoleförvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till utredningens förslag och välkomnar att förskollärare i förskolan till stora delar är inkluderade i betänkandet. Förvaltningen uppfattar dock att förslagen i större utsträckning kan komma att minska de administrativa uppgifterna för förskollärare och lärare i skolan, än för förskollärare i förskolan.

Förvaltningen instämmer i utredningens bedömning att det i förskolan inte finns behov av reglering av undervisningstiden såsom i de obligatoriska skolformerna, men att det finns ett behov av att reglera tiden för uppföljning och planering av undervisningen. Förskoleförvaltningen instämmer inte i utredningens slutsats att förslagen inte kommer generera merkostnader för huvudmännen för förskolan, utan ser att flera förslag kan bli kostnadsdrivande.

Förslag till beslut

Ordföranden Alexandra Mattsson (V) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag. Ordföranden finner att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilda uttalanden

Alexandra Mattsson m.fl. (V), Ewa Carlsson Hallberg m.fl. (S) och Sara Grolander (MP) anmäler ett gemensamt särskilt uttalande:

Vi välkomnar att utredningen bland annat syftar till att se över hur den administrativa bördan kan minska för förskollärare och lärare. Det är avgörande att lärare, oavsett vilken skolform de undervisar i, har tillräckligt med tid för undervisning, och för- och efterarbete av undervisnings- och utbildningsuppdraget. Det är positivt att utredningen har kollat på en bredd av olika uppgifter som inte ska höra till läraryrket, men vi instämmer i förvaltningens bedömning att förslagen kommer påverka förskollärare i förskolan i begränsad omfattning.

Ur förskolans perspektiv vill vi lyfta en farhåga kring de förändringar som föreslås när det gäller kränkande behandling i förskolan. I utredningen föreslås anmälningsplikten bli en informationsplikt, och anmälnings-, utrednings- och åtgärdsskyldigheten kring kränkande behandling begränsas. Barn i förskoleåldern har sämre förmåga att själva uttrycka sig och beskriva vad de har varit med om än äldre barn. Därför är det extra viktigt att vuxna i förskolan uppmärksammar, utreder och agerar på händelser och misstankar om kränkande behandling i verksamheten. Det kommande arbetet med förslagen behöver extra noga belysa det här perspektivet, så att ändringarna inte riskerar att försvaga förskolebarnens möjligheter att få sina rättigheter tillgodosedda i den här typen av situationer.

Vi vill också lyfta att det är positivt att utredningen kollat på planeringstid för förskolepersonal. Det är viktigt att förskollärare ges tillräckligt med tid att planera och utveckla undervisningen i förskolan, både enskilt, tillsammans med andra förskollärare och arbetslaget. Syftet med det pågående budgetuppdraget om ett ramverk för pedagogisk utvecklingstid handlar om att säkra en likvärdighet i staden vad gäller en basnivå för pedagogisk utvecklingstid och att tydliggöra ramarna för den här delen av personalens arbetstid. Det är en viktig del av vårt breda arbete för att stärka kvalitén i våra förskolor.

Handlingar i ärendet

- FÖF 2025/116-2 Tjänsteutlåtande daterat 2025-04-07
Betänkandet Tid för undervisningsuppdraget - åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet (SOU: 2025:26)
- FÖF 2025/116-1.1 Remiss - Betänkandet Tid för undervisningsuppdraget - åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet (SOU 2025:26)

§ 11**Underlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028**

FÖF 2025/73

Beslut

1. Förskolenämnden fastställer underlaget till budget för 2026 med inriktning 2027 och 2028. Underlaget överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

I underlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028 beskriver och analyserar förvaltningen de kommande årens utveckling och konsekvenserna för staden. Analyserna är viktiga underlag i arbetet med stadens budget 2026 och lyfter strategiskt viktiga utvecklingsområden och utmaningar inför framtiden.

Förslag till beslut

Ordföranden Alexandra Mattsson (V) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Åsa Nilsson Söderström (L) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut.

Sophia Granswed Baat m.fl. (M) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt Moderaternas förslag till beslut.

Ismail Ali (C) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut.

Linnéa Vinge (SD) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns fem förslag till beslut: förvaltningens förslag, ett förslag från Åsa Nilsson Söderström (L), ett förslag från Sophia Granswed Baat m.fl. (M), ett förslag från Ismail Ali (C) och ett förslag från Linnéa Vinge (SD). Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Åsa Nilsson Söderström (L) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag enligt följande:

Förslag till beslut

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att uppdra åt förvaltningen att återkomma med förslag till inriktningsbeslut i enlighet med vad som nedan anförts.
3. Att uppdra åt förvaltningen att skyndsamt säkerställa tillgång till aggregerad statistik från Tempus.
4. Att anföra följande

Liberalerna tackar för ett väl genomarbetat budgetunderlag. Det är glädjande att förvaltningen i detta underlag på ett föredömligt sätt lyfter blicken och sätter planeringen i relation till den större samhällsutvecklingen.

Förskolan lägger grunden för livet. Att tidigt få tillgång till språk, socialt samspel och utvecklande lek är avgörande för barnens framtida skolgång. Förskolorna i Stockholm ska ge alla barn en god omsorg och en trygg, pedagogisk start i livet. Föräldrar ska känna förtroende för att varje barn får möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar.

Vi vill understryka vikten av att fokusera på kvalitet i förskolan. Förskolan har ett tydligt kompensatoriskt uppdrag. Det betyder att de bästa förskolorna behöver finnas där barnen har störst behov. Därför är det viktigare att satsa på exempelvis fler förskollärare och mindre barngrupper i områden med stora socioekonomiska utmaningar, snarare än att sträva efter formell likvärdighet i hela staden.

När det gäller strategisk kompetensförsörjning saknar vi ett tydligt fokus på språk. För att förskolan ska kunna ge barn rätt språklig stimulans krävs att även personalen har goda kunskaper i svenska och arbetar medvetet språkutvecklande. Det är därför anmärkningsvärt att behovet av språkutvecklande pedagogik och förbättrade språkkunskaper inte tydligare betonas i det strategiska kompetensförsörjningsarbetet.

Barn som har gått i förskolan har en snabbare språkutveckling och klarar också grundskolan bättre. Därför är det viktigt inte bara att fler barn är inskrivna i förskolan, utan att de också är närvarande. Särskilt viktig är förskolan för barn med sämre hemförhållanden.

Trots detta har Stockholm ingen övergripande statistik för hur närvaron ser ut, vilket lyftes av Liberalerna i en skrivelse redan i oktober 2023. Av svaret på den skrivelsen (Dnr FÖF 2023/407) framgår att ”det kommande systemstödet för närvarohantering i förskolan kommer att innehålla möjligheter att ta ut data och statistik för närvaro. Det nya systemet beräknas kunna tas i bruk under senare delen av vårterminen 2024”.

Därför är det nu med stor förvåning vi tar del av informationen att det saknas en överenskommelse mellan utbildningsförvaltningen och förvaltningen om aggregerad statistik, och att förskoleförvaltningen därför ännu inte har tillgång till stadsdelarnas data. Detta är mycket beklagligt och ett stort hinder för det systematiska förbättringsarbete som behövs i Stockholms stads förskolor.

I övrigt hänvisar vi till Liberalernas budgetreservation 2025.

Sophia Granswed Baat m.fl. (M) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag enligt följande:

Förslag till beslut

Att delvis godkänna förvaltningens förslag
Att därutöver anföra

Verksamhetsplanen för Förskolenämnden har sin utgångspunkt i Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiets och Kristdemokraternas gemensamma vision för Stockholms framtid: En frihetlig, framtidsinriktad, trygg och hållbar stad med en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och framför allt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en kan forma sin egen framtid och förverkliga sina drömmar.

I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademin och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv och därför är det också viktigt att alla stockholmare är en del av samhällsbygget och både vill och kan bygga sig en bättre framtid. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Vi ska värna och utveckla Stockholm och ta vara på dess unika karaktär och skönhet. När staden utvecklas ska det göras med samförstånd med de som bor här.

Vi accepterar aldrig att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller

otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten i stadsdelsnämndernas verksamheter, oavsett om den handlar om förskola, äldreomsorg, stadsmiljöarbete eller någon annan fråga som stadsdelsnämnderna tar beslut om.

EN LIKVÄRDIG FÖRSKOLA MED KVALITETSUPPFÖLJNING

Förskolenämnden har ett stadsövergripande uppdrag att stödja stadsdelsnämnderna i arbetet att uppnå en likvärdig förskola. Därför är det av stor vikt att framtagande och implementering av gemensamma styrdokument, kompetensutvecklingsinsatser och ett system för kvalitetsuppföljning nu tas fram skyndsamt, så nämnden får möjlighet till större insyn och förståelse. Vi eftersöker ett system där vi kan mäta inskrivningsgrad, lärartäthet, barngruppernas storlek och personalens och barnens kunskaper i svenska språket på en aggregerad nivå. Detta bör följas upp i både tertialrapporter, årsredovisning och Förskolerapporten.

EN FÖRSKOLA MED HÖG KVALITET FÖR ALLA

Moderaternas budgetalternativ ökar anslagen till skolorna i Stockholm med närmare 100 miljoner kronor jämfört med vänsterstyrets budget. Vi höjer skolpengen och omfördelar en av del det socioekonomiska stödet som i dag fördelas efter bostadsadress till barn i särskilt behov av stöd. Vi sätter individens behov före systemet. Skolan ska fokusera på kunskap, Moderaterna gör därför en särskild satsning på fysiska läromedel för att barnen ska få fler riktiga böcker. Vi är positiva till att förskolenämnden tillsammans med stadsdelsnämnderna och SISAB ska implementera konceptet kring gröna skol- och förskolegårdar under mandatperioden. Men vi anser att det borde vara standard på alla skol- och förskolegårdar, och att enbart implementera detta på ett 15-tal under mandatperioden, är för lamt.

Att den styrande majoriteten sätter ideologi före barnfamiljers bästa är tydligt. Vi vet att många föräldrar har små marginaler på morgnarna och att det är viktigt att ha nära till förskolan. Nu tar vänstermajoriteten bort 248 fristående verksamheter från systemet som tillhandahåller garantiplatser, vilket kommer försvåra vardagen för många småbarnsföräldrar. Moderaterna kommer alltid stå på barnens och vårdnadshavarnas sida, och verka för att det ska finnas ett bra utbud av förskoleverksamheter, både fristående och kommunala, över hela staden. Övergången mellan förskola och skola måste stärkas och även här måste de fristående aktörerna

involveras i högre grad.

STÄRKT TRYGGHET OCH FÖREBYGGANDE ARBETE

Det finns ingenting som är mer prioriterat än att få stopp på våldet, där barn allt oftare är både brottslingar och brottsoffer. I Stockholm finns över 30 öppna drogsccener. En kartläggning från P4 Stockholm visar att hälften av alla förskolor i just Skärholmen, ligger på en öppen drogsccen, enligt polisens definition för öppen drogsccen. De viktigaste åtgärderna för att minska den öppna drogfförsäljningen och göra gator och torg tryggare och mer attraktiva är fler människor i rörelse, fler timmar på dygnet. För att människor ska våga röra sig ute kring våra centrum, inte minst när mörkret faller, behövs både trygghetskameror, ordningsvakter och poliser. Tyvärr kan vi konstatera att vänstermajoriteten kraftigt har prioriterat ned ordningsvakter och trygghetskameror sedan de tog över styret 2022. Vi vill i stället prioritera 200 trygghetskameror, 200 ordningsvakter och 50 vaktare. Satsningar för 300 miljoner kronor.

UPPTÄCK HEDERSRELATERAT VÅLD OCH FÖRTRYCK

Att upptäcka barn som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck är en viktig uppgift redan i förskolan. En förutsättning för att personalen ska kunna hjälpa dessa barn är att någon på skolan ser och förstår barnets livssituation, utsatthet och behov. Det är därför nödvändigt att förskolans-, skolans och fritidsverksamhetens personal har en grundkunskap om vad hedersrelaterat våld och förtryck innebär och på vilket sätt det kan ta sig uttryck. Vi måste fortsätta ha ett nära samarbete med skolor, föreningar, fritidsgårdar och socialtjänst, för att tidigt upptäcka de barn som far illa.

EN INKLUDERANDE FÖRSKOLA MED UPPSÖKANDE ARBETE

Förskolan ska vara en trygg miljö för både barn och pedagoger, där barnen får utvecklas i egen takt och där förskolan lägger grunden för ett livslångt lärande. Därför måste vi också öka förtroendet för förskolan, inte minst i våra mer utsatta områden. Planerade insatser för att öka tilliten och förtroendet i staden är viktigt för att synliggöra förskola och skapa en stark gemenskap och beredskap. Medborgare och vårdnadshavare ska kunna lita på att förskolans verksamhet bedrivs utifrån nationella styrdokument och fria från personliga värderingar och åsikter. Vi måste alla arbeta för att motverka desinformation om förskolan och andra kommunala verksamheter och myndigheter. Vi vill fortsatt satsa på barns fysiska aktivitet som har stor betydelse för en god hälsa och ett gott lärande, där alla barn bör omfattas av en strategi för att öka fysisk aktivitet under förskoledagen. Vi är stolta över vår förskolepersonal som gör allt för att våra barn ska få bästa möjliga undervisning och samtidigt känna sig trygga i förskolan. Det är viktigt att fortsätta arbetet för att öka inskrivningsgraden och få fler barn att börja förskolan. Information om förskolan till vårdnadshavare med barn

som inte är inskrivna, sker vanligtvis genom riktade postala utskick samt telefonsamtal. Vi tror inte detta är tillräckligt då det finns brister i svenska språket i många hushåll, inte minst i ytterstadsområdena. I stället bör man genomföra dörrknackning och vara ute ännu mer på platser där föräldrar vistas.

INFÖRANDE AV SPÅRKTEST VID REKRYTERING

Svenska språket i förskolan är en fortsatt utmaning, både bland personal och bland barnen. Där är glädjande att man fortsätter med utbildningsinsatser för pedagoger, vilket påbörjades förra mandatperioden under ledning av den grönbå majoriteten. Vi anser att stadsdelsförvaltningen bör införa språktest vid nyrekrytering av förskolepersonal, på samma sätt som den styrande majoriteten bestående av Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har gjort i Göteborgs stad.

BARN MED SÄRSKILDA BEHOV

Vi är glada över att förvaltningen ska ta fram stadsgemensamma bedömningsgrunder för barn i behov av särskilt stöd, något vi i Moderaterna har drivit. Vi har sett en ökning av barn med NPF-diagnoser det senaste åren. Det är i grunden bra att barn får sina diagnoser tidigt, så de kan få det stöd de har rätt till, för att få rätt möjligheter inför skolstart. Det kräver mycket tid och engagemang från personalen att både lära sig hur man undervisar barn med olika diagnoser, samt ta sig tiden att jobba med barnen både enskilt och i mindre grupp. Samarbete med Habiliteringen, BVC, Autismcenter för små barn och vårdnadshavare, är därför av stor vikt för att lyckas i det arbetet.

GÖR DET MER ATTRAKTIVT ATT VARA FÖRSKOLELÄRARE

Det är viktigt att fortsatt säkerställa att barngrupperna inte blir för stora, vilket var ett problem i flertalet stadsdelar under 2024. Förskolan är i stort behov av behörig personal och Stockholms stad ska vara en attraktiv arbetsgivare för förskolelärare. Att införa karriärtjänster är inte en universallösning, men vi behöver anstränga oss för att behålla duktiga förskolelärare och attrahera nya. Skärholmen bör agera pilot för införandet av karriärtjänster inom förskolan. Möjligheterna att erhålla statsbidrag bör undersökas vid utformandet av karriärtjänsterna. Vi är glada över att läsa att förskolenämnden i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ska utreda förutsättningarna för inrättande av en enhetlig yrkestitulatur i förskolan, samt förbereda validerings- och kompetensutvecklingsmöjligheter för berörda medarbetare. Detta är något vi i Moderaterna har varit pådrivande kring.

SOCIALT SKYDDSNÄT OCH NY SOCIALTJÄNSTLAG

Vi är glada över att läsa att Förskolenämnden i samarbete med stadsdelsnämnderna ska leda ett pilotprojekt där en modell för

socionomer i förskolan provas i ytterstaden. Moderaterna vill se skolsociala team även i förskolan, vilket är i linje med detta. I juli 2025 införs den nya socialtjänstlagen, vilket innebär att det blir lag på att arbeta förebyggande för att förhindra att barn och vuxna far illa. Socialtjänsten kommer behöva vara ännu mer tillgänglig, insatser ska göras ännu snabbare och vissa insatser utan behovsprövning. I praktiken innebär det än mer ansvar för ännu fler verksamhetsområden som inkluderar barn, däribland förskoleförvaltningen och förskolenämnden. Vi avsätter därför pengar i vår budget för snabbare implementering av den nya socialtjänstlagen. Vi vill dessutom införa Backa barnet – en modell för samarbete mellan skola, socialtjänst, polis och sjukvård.

Ismail Ali (C) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag enligt följande:

Förslag till beslut

Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
Att uppdra åt förvaltningen att återkomma med ett förslag till inriktning utifrån Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige
Att därutöver anföra följande:

Centerpartiets vision för Stockholm är en grön, modern, öppen, trygg, hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad där det finns en mångfald av människor, företag och företagare.

Stockholm har stora utmaningar. Utanförskapet på vissa platser är stort, kriminaliteten växer och Stockholm och Sverige befinner sig i en eskalerande våldsspiral orsakad av kriminella nätverk. Gängen måste bort från Stockholms gator. Det är svårt att hitta bostad, det är brist på både förskollärare och förskoleplatser. Stockholms skolor är dessutom hårt pressade av en stram ekonomi vilket fått stora konsekvenser. Planbristen försvårar för barn och ungdomar att idrotta och få en meningsfylld fritid. Dessa utmaningar ser vi även lokalt. Stockholm utgörs av lokalsamhällen. Vi måste värna dessa och skapa stadsdelar med egna identiteter, levande centrum och kvarter.

Förskolan ska lägga grunden för framtiden, språkutveckling och kommande skolresultat och ge föräldrar trygghet i att barnen tas om hand på bästa sätt medan de arbetar eller studerar. Det måste finnas en stor valfrihet i barnomsorgen och bra information om valmöjligheterna så att det blir lättare att välja en förskola som passar varje familj och barn.

Många gånger finns det redan i förskoleålder indikationer på vilka barn som riskerar att hamna snett senare i livet. Därför är det

avgörande med tidiga insatser redan i förskolan. Det ska finnas familjesociala team i varje förskola, en samverkan mellan socialtjänst, förskolan och vårdnadshavare.

Förskolenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna fortsätta att stärka och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet på alla nivåer i verksamheterna med inriktningen färre och tydligare mål som ska uppnås. Nämnden ska stötta stadsdelsnämnderna och fristående huvudmän i sitt kvalitetsarbete med utgångspunkt i förskolans läroplan och samordna stadsövergripande frågor och konsekvenser som följer av nya lagar inom förskoleområdet.

De barn som gynnas mest av en god förskola är de barn som har de svåraste förutsättningarna, till exempel barn i socioekonomiskt utsatta eller nyanlända familjer. Samtidigt är det dessa barn som förskolan ofta inte når ut till. Centerpartiet vill att Stockholms stad jobbar mer uppsökande och aktivt vid kontakt med föräldrar för att öka inskrivningen på förskolan i områden där inskrivningsgraden idag är låg. Förskolan har också en viktig funktion för språkutvecklingen, för tidigt förebyggande arbete och för att uppmärksamma barn som riskerar att fara illa eller som är i behov av särskilt stöd. Vi vill stärka samarbetet mellan förskola och socialtjänst för att nå fler familjer i ett tidigt skede. Vi ser också ett stort behov av att förbättra överlämning från förskola till skola, särskilt kring barn och familjer i behov av särskilt stöd.

Våra förskolor ska självklart vara giftfria miljöer och vi vill därför fortsätta arbetet med att ersätta material som har kända och farliga egenskaper. Det är viktigt att förskolebarn har tillgång till en stimulerande utemiljö, men samtidigt är det många förskolor i innerstaden som saknar gröna lektytor för barnen. Det positiva sambandet mellan kost, rörelse och hälsa grundläggs redan i förskoleåldern. Centerpartiet vill att alla barn ska lära sig kopplingen från jord till bord genom att ge alla förskolor tillgång till odlingslotter och bättre tillgängliga stadens parker för barn i förskoleåldern. Genom enkla åtgärder som till exempel inhägnader kan tryggheten öka.

Det är viktigt att det serveras hållbar mat i våra förskolor. I budgetförslaget, under inriktningsmål 2, Ett grönt och fossilfritt Stockholm, kan vi läsa att nämnden ska ha en samordnande roll gällande förskolans utvecklingsarbete gällande ekologisk och klimatsmat mat. Vi i Centerpartiet vill särskilt betona vikten av att servera närproducerad mat. Vi vill att staden ställer höga krav på miljöhänsyn, djurskydd och antibiotikaanvändning vid inköp av mat. Grisarna ska ha knorr på svansen, korna gå ute om sommaren och inga trånga burar för hönsen. När vi väljer att handla mer svensk mat bidrar vi till att hålla landskapen öppna, en bättre djurvälfärd, mer miljövänliga livsmedel, fler kulturvärden och nya

jobb. Här kan Stockholms stad göra skillnad på riktigt.

I Centerpartiet tror på alla människors förmåga att själva forma sin egen framtid. Det viktigaste är inte varifrån du kommer, utan var du är på väg. Centerpartiet vill staka ut en hoppfull väg framåt för ett Stockholm som håller ihop. I övrigt hänvisar vi till Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige för vilka prioriteringar som bör ligga till grund för planeringen för perioden 2026-2028.

Linnéa Vinge (SD) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag enligt följande:

Förslag till beslut

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma till nämnden med ett underlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028 utifrån Sverigedemokraternas skuggbudget.
3. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna har i sin skuggbudget redogjort för våra visioner, mål och inriktningar. För att genomföra detta ska förvaltningen återkomma till nämnden med ett omarbetat underlag för budget.

Handlingar i ärendet

- FÖF 2025/73-1 Tjänsteutlåtande daterat 2025-04-07
Underlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028
- FÖF 2025/73-2 Bilaga 1 FöN 2026-2028
- FÖF 2025/73-3 Bilaga 2 192 LFP2025 Förskolenämnden

§ 13**Teknisk upprustning av Klamparen 11****Genomförandebeslut**

FÖF 2025/119

Beslut

1. Förskolenämnden godkänner en bedömd tillkommande hyreskostnad enligt bilaga 1 som en följd av genomförande av projekt *Teknisk upprustning av Klamparen 11* och föreslår att kommunstyrelsen godkänner den tillkommande hyreskostnaden.
2. Förskolenämnden ger förskoleförvaltningen i uppdrag att av fastighetskontoret beställa genomförande av *Teknisk upprustning av Klamparen 11* till en projektutgift redovisad i bilaga 1.
3. Förskolenämnden förklarar ärendet för omedelbart justerat.

Sammanfattning av ärendet

Fastigheten Klamparen 11 på Kungsholmen är uppförd för kontorsverksamhet och innehåller även en mindre idrottshall, Klamparhallen.

Byggnaden har inte renoverats sedan 1985 och de flesta installationerna har uppnått sin tekniska livslängd och behöver rustas upp. Utöver installationer åtgärdas fasad, tak och fönster. Fastighetskontoret planerar även att modernisera och energieffektivisera byggnaden för att uppnå dagens kontorsstandard.

Fastighetskontoret anpassar kontorsytorna i samarbete med respektive kommande hyresgäst; idrottsförvaltningen, förskoleförvaltningen och kyrkogårdsförvaltningen. Förvaltningsgemensamma ytor planeras och utrustas av fastighetskontoret och kommer att samnyttjas av hyresgästerna i Klamparen 11. Vissa ytor kommer även samnyttjas med hyresgästerna i Klamparen 7.

Idrottsförvaltningen hyr för närvarande kontorslokaler i Kylhuset 28, Palmfelt Center i Johanneshov. Kyrkogårdsförvaltningen delar idrottsförvaltningens lokaler, vilket regleras via en intern överenskommelse. Förskoleförvaltningen hyr för närvarande kontorslokaler i Pilträdet 9 på Kungsholmen. Förutom

kontorslokaler planerar idrottsförvaltningen att hyra Klamparhallen i syfte att tillhandahålla tider för skola och föreningsidrott.

Förslag till beslut

Ordföranden Alexandra Mattsson (V) föreslår att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag. Ordföranden finner att förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- FÖF 2025/119-1 Tjänsteutlåtande daterat 2025-03-31
Teknisk upprustning av Klamparen 11
- FÖF 2025/119-2 Bilaga Ekonomisk redovisning - sekretess enligt 19 kap 1 och 3 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Kerstin Linnea Alexandra, Mattsson	2025-04-22
Åsa Maria, Söderström	2025-04-22